

ВЕРБАЛДЫ ЕМЕС КОММУНИКАЦИЯ

Батыс және Шығыс мәдениетін өзара салыстыру

**Қабылдаған: Исмагамбетова З.Н.
Мәдениаралық коммуникация**

**Орындаған: Набиева Назира,
“Мәдениеттану” магистранты**

Вербалды емес коммуникация Батыс және Шығыс мәдениеттерінде түрліше қабылданады. Батыс мәдениетінде жеке кеңістік пен көзбен байланыс маңызды, ал Шығыс мәдениеттерінде дене тілі мен эмоцияларды білдіруге шектеулер қойылады. Мысалы, Батыста тікелей мимика мен қол қозғалыстары жиі пайдаланылады, ал Шығыста сыпайылық пен мейірімділік көрсету үшін жиі беттің бейтараптығы сақталады.

Батыс мәдениетінде вербалды емес сигналдар, мысалы, көзбен байланыс, сенімділік пен ашықтықты білдіреді. Ал Шығыс мәдениеттерінде көзбен байланыс тікелейліктің белгісі ретінде қабылданбауы мүмкін, ол құрметтің жоғалтуы деп саналады. Сонымен қатар, дене тіліндегі нәзіктіктер мен реңктер, мысалы, қолмен қимылдар, Шығыста терең символикалық мәнге ие.

Батыс мәдениетіндегі вербалды емес коммуникацияда тұлғаның өзін-өзі көрсетуі мен ашықтығы басым. Мысалы, адамдар жиі қозғалыс, мимика және кеңістік арқылы эмоцияларын білдіреді.

Шығыс мәдениеттерінде, керісінше, топтық сәйкестік пен иерархия маңызды. Мұнда дене тілі нәзік болуы керек, мысалы, жымию немесе басын иіп келісу құрметтің белгісі. Көптеген жағдайда эмоцияларды тікелей көрсетуге жол берілмейді, бұл сыпайылықты білдіреді.

Сонымен қатар, Батыста дауыс көтеру мен эмоцияларды көрсету көбіне құпталады, ал Шығыста сабырлылық пен ұстамдылық бағаланады.

Батысжәне Шығыс мәдениетіндегі вербалды емес
коммуникацияның кейбір қосымша
айырмашылықтары

- кеңістік, көзбен байланыс

- дене тілі, мимика, контекст

- келісу, қол қозғалыстары

1. ****Кеңістік:**** Батыста жеке кеңістік маңызды, адамдар арасындағы арақашықтық жиі үлкен. Шығыста, керісінше, жақын орналасу қалыпты болып саналады.

2. ****Дене тілі:**** Батыс мәдениетінде ашық және эмоционалды дене тілі пайдаланылады, ал Шығыста қатаң және сақ болу керек.

****Контекст:**** Батыста контекстуалды емес, тікелей сигналдар түсінікті. Шығыста контекст пен мәдениет маңызды, ал көптеген сигналдар астарлы мағынада қабылданады.

4. ****Мимика:**** Батыста мимика мен бет әлпеті эмоцияларды көрсету үшін кеңінен қолданылады, ал Шығыста бет әлпетінің бейтараптығы артықшылыққа ие.

Келісу:** Батыста пікірлерді ашық білдіру жиі қабылданады, ал Шығыста үнсіздік немесе бас изеу сыпайылықты білдіреді.

Батыс мәдениетіндегі вербалды емес коммуникацияның тереңірек аспектілерін қарастырайық:

1. ****Көзбен байланыс:**** Бұл сенімділік пен қатынас орнатудың маңызды элементі. Тікелей көзбен байланыс, көбінесе, ашықтықты білдіреді, ал көзді аластату сыпайылықтың белгісі болуы мүмкін.
2. ****Дене тілі:**** Ашық және еркін қозғалыстар, қолды ашық ұстау, дененің алға қарай бағытталуы – бұл барлығымен байланыс орнатудың тәсілдері.
3. ****Мимика:**** Бет әлпетінің өзгерістері – күлу, таң қалу, көңілсіздік – сезімдерді анық көрсетеді. Адамдар мимикаларын эмоцияларын білдіру үшін белсенді қолданады.
4. ****Қол қозғалыстары:**** Батыста қолмен көрсету, жестикуляция маңызды, өйткені ол сөздерді күшейту немесе түсіндіруге көмектеседі. Мысалы, белгі жасау, қолды көтеру, т.б.
5. ****Кеңістік:**** Батыс мәдениетінде адамдар арасындағы жеке кеңістік үлкен. Тығыз орналасу көбінесе қолайсыздық тудырады, ал жеке кеңістік адамдардың жеке өміріне деген құрметті білдіреді.

Бұл элементтер адамдар арасындағы қарым-қатынасты тереңдетуге және түсінуді жеңілдетуге көмектеседі. Сізді қызықтыратын нақты мысалдар немесе жағдайлар бар ма?

Шығыс мәдениетіндегі вербалды емес коммуникацияның негізгі түрлері:

1. **Көзбен байланыс:** Тікелей көзбен байланыс шектеулі, өйткені ол құрметсіздік ретінде қабылдануы мүмкін. Көбіне төмен қарай қарау сыпайылықтың белгісі.
2. **Дене тілі:** Нәзік және ұстамды дене тілі басым. Мысалы, беттің эмоциялары жиі жасырын болады, өйткені оларды ашық көрсету мәдениетте қабылданбайды.
3. **Мимика:** Бет әлпетінің бейтараптығы мен минималды эмоцияларды көрсету кеңінен қолданылып, сыпайылықты білдіреді.
4. **Кеңістік:** Жақын орналасу қалыпты, бұл адамдар арасындағы байланысты жақсартады, бірақ жеке кеңістікке қатысты шектеулер бар.
5. **Қол қозғалыстары:** Шығыс мәдениеттерінде жестикуляция аз, өйткені оны тым агрессивті немесе ашық деп есептеуі мүмкін.
6. **Дәстүрлі жесттер:** Мысалы, бас изеу, қолды жүрекке қою – бұл сыпайылықтың және құрметтің символы.

Бұл элементтер мәдениетаралық коммуникацияда маңызды рөл атқарады.

"Самое главное в общении – слышать то, что не сказано" – Питер Ф. Друкер.

@reallygreatsite

www.reallygreatsite.com

**Назарыңызға
рақмет!**